

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5
STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 5¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 3
IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektai)
(TAP-20-802(2); TAIS Nr.: 20-1691(4))**

2020-06-10 Nr. NV-1600

Vilnius

Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

Projektų tikslas: išspręsti teisinio reglamentavimo keleivių vežimo geležinkelių transportu ir važiavimo keleiviniu transportu lengvatų taikymo srityse neišbaigtumo problemas.

Dabartinė situacija. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą dėl važiavimo keleiviniu transportu lengvatų (toliau – transporto lengvatos) taikymo užsienio aukštųjų mokyklų studentams, nustatė, kad esamas teisinis reguliavimas transporto lengvatų srityje nėra aiškus, yra sudėtingas jo praktinio įgyvendinimo mechanizmas. Transporto lengvatų įstatyme (toliau – TLĮ) reglamentuotos asmenų, kuriems taikomos transporto lengvatos, kategorijos, tačiau nėra nustatyta teisės į transporto lengvatą įgyvendinimo tvarka.

Detaliau analizuojant situaciją ne viename tarpinstituciniame susitikime išryškėjo, kad teisinio reglamentavimo aiškumo trūkumas egzistuoja ir keleivių vežimo geležinkelių transportu srityje: Geležinkelių transporto kodekse (toliau – GTK) reglamentuojami santykiai, kylantys iš keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu, tačiau niekur nėra reglamentuota sąvoka „traukinio keleivis“, nors ji yra plačiai vartojama teisės aktuose.

Projektų esmė. TLĮ pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad:

- ✓ Asmenys teisę naudotis transporto lengvatomis turi pateikę keleivinį transportą kontroliuojantiems pareigūnams ir vežėjams jų turimą statusą ar aplinkybes patvirtinančius dokumentus. Šis reikalavimas netaikomas, kai nėra abejonių, kad asmuo yra jaunesnis kaip 7 metų.
- ✓ Vyriausybė nustato statusą patvirtinančių dokumentų pavyzdžių pateikimo keleivinį transportą kontroliuojantiems pareigūnams ir vežėjams tvarką.
- ✓ Naudojantis lengvata galioja kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių, kitų užsienio valstybių išduoti statusą patvirtinantys dokumentai.

Atsižvelgiant į Sveikatos apsaugos ministerijos pasiūlymą, Projektu taip pat tikslinama asmenų, kuriems taikomos transporto lengvatos, kategorijos apibrėžtis.

Siūloma, kad įstatymo pakeitimas įsigaliotų 2020 m. lapkričio 1 d., o Vyriausybė iki pakeitimo įsigaliojimo priimtų įgyvendinamąjį aktą.

GTK pakeitimo įstatymo projektu siūloma:

- ✓ Papildyti GTK nauja sąvoka „traukinio keleivis“, nustatant, kad juo yra laikomas pagal keleivių vežimo sutartį ar kitu teisiniu pagrindu traukiniu vykstantis asmuo, išskyrus traukinio mašinistą ir kitus darbuotojus, kurie aptarnauja asmenis traukinyje.
- ✓ Nustatyti, kad keleivių važiavimo lengvatas ir vežėjų patirtų išlaidų kompensavimo tvarką nustato TLĮ.

Projektu taip pat atliekami korekciniai pakeitimai. Siūloma, kad įstatymo pakeitimas įsigaliotų 2020 m. lapkričio 1 d.

Numatoma nauda: patvirtinus Projektus bus tiksliau reglamentuotas keleivių vežimas geležinkelių transportu ir važiavimo keleiviniu transportu lengvatų taikymas.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Derinimas: Projektai derinti su Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija (pastabų ir pasiūlymų nepateikė), UAB „LG Keleiviams“ (be pastabų), Teisingumo ministerija (į pastabas atsižvelgta, suderinta darbo tvarka). Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pasiūlymą, Projektai papildomai derinti su Sveikatos apsaugos (į pasiūlymą atsižvelgta), Socialinės apsaugos ir darbo, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijomis (be pastabų). Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė patikslintiems Projektams pastabų ir pasiūlymų neturi.

Dalykinio vertinimo išvada. Projektai svarstyti 2020-06-02 tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus. Siūlome svarstyti *Vyriausybės posėdžio B dalyje*.

Atkreiptinas dėmesys, kad koreguotame TLĮ Projekte numatoma, kad naudojantis važiavimo keleiviniu transportu lengvata galioja ne tik Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių, bet ir kitų užsienio valstybių išduoti statusą patvirtinantys dokumentai. Taigi darytina prielaida, kad galimai didės transporto lengvatomis galinčių naudotis asmenų skaičius, o tuo pačiu ir biudžeto lėšų poreikis vežėjų negautoms pajamoms padengti.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nijolė Putrienė

tel. 8 706 63985, el. p. nijole.putriene@lr.lt